

Läkartidningen

100 ÅR

Med detta julnummer avslutas Läkartidningens jubileumsår. Totalt har vi under året publicerat 55 jubileumsartiklar, med fokus på både tidningens historia och hur vi speglat utvecklingen inom medicinsk och läkarfacklig verksamhet. Artiklarna förtecknas på detta uppslag. Ett varmt tack till alla skribenter som gjort denna djupdykning i historien möjlig!

nr 1–2

Yngve Karlsson: Riskfylld start för Läkartidningen. Förbundet vågade inte ta det ekonomiska ansvaret (sid 16-23)

Yngve Karlsson: Omaka par startade Läkartidningen – en känslig kulturmänniska och en polemisk härskarnatur (sid 24-7)

Yngve Karlsson: Tiden före 1965. Ett fritt forum – inget »regeringsorgan« (sid 28-30)

Uno Käärik: Läkartidningen som förbundsorgan. Opinionsbildning och nyheter i gradvis expansion efter 1965 (sid 32-5)

Eva Oldinger: Den stora omläggningen 1965. Från medlemsblad till en journalistisk produkt (sid 36-9)

Bo Lennholm: Annonsen är historiens spegel. Framsteg och kuriosa i skön blandning (sid 40-5)

Kristina Räf: Omslaget är Läkartidningens »ansikte« (sid 46-8)

Yngve Karlsson: En tidsspegel för medicinen (sid 49-54)

Povl Riis: Nationella medicinska tidskrifter har också kulturella förpliktelser (sid 55-6)

Yngve Karlsson: Läkartidningen som kulturbärare: Etik, medicinshistoria, humaniora (sid 57-9)

Magne Nylenna: Den ideala medicinska tidskriften i IT-åldern (sid 60-3)

Jörgen Malmquist: Sjukdomsföreställningar under 1900-talet. Från kloros och fokalinfektion till elallergi, fibromyalgi och utbrändhet (sid 64-73)

Lars Räf: 100 artiklar om magsår under 100 år (sid 74-81)

Sten Iwarson: Stora förändringar i infektionspanoramata under 1900-talet. Bättre livsvillkor har betytt mer än vacciner och antibiotika (sid 82-6)

Kajsa Sundström: Födelsekontroll i Sverige under 100 år. Abort och preventivmedel – från lagbrott till reproduktiv rättighet (sid 88-93)

Matts Wikland: Infertilitetsbehandling – en framgångssaga utan like. Provrörsbefruktning gav avstamp för en nästan ofattbar utveckling (sid 94-7)

Josef Milerad: Neonatologins utveckling: Från Tivoliunderhållning till fostermedicin (sid 98-102)

Jan Wälinder: Affektiva sjukdomar. Diagnostik, epidemiologi och neurobiologi – tre områden som spelat stor roll för utvecklingen av effektiva behandlingsstrategier (sid 103-8)

Johan Berglund: Borreliafall beskrevs i Läkartidningen 1909 (sid 109-14)

Motzi Eklöf: Kvacksalveriet – hett debattämne under hela seklet (sid 115-22)

Nils-Eric Sandberg: Mycket tyder på att vi dör till slut (sid 159-60)

nr 4

Kelm Hjälms: Fortfarande stor okunskap om att enuresbarn skall behandlas! (sid 276-80)

nr 5

Uno Käärik: Läkartidningen för 80 år sedan: »Akademisk utbildning för kvinnor dålig förberedelse för moderskap« (sid 357)

nr 6

Lars Räf: Appendicit ett hett ämne från det första till det hundra året (sid 452-5)

nr 7

Uno Käärik: Läkartidningen för 70 år sedan: Homosexualitet – en sjukdom (sid 585)

nr 8

Lars Räf: »Offentliga underrättelser« en spegling av läkaryrket under 100 år (sid 660-1)

nr 9

Uno Käärik: Läkartidningen för 70 år sedan. »Livegna« underläkare förvägrades ha hustru och barn boende hos sig (sid 802)

nr 10

Peter Allebeck: Läkarna och alkoholen – en historisk tillbakablick över 1900-talets debatt (sid 884-7)

nr 11

Uno Käärik: Läkartidningen för 70 år sedan. Kvacksalveriet – ett gissel i 1930-talets Norrland (sid 980-1)

nr 12

Martin Ingvar: Nu kan vi se hur hjärnan arbetar (sid 1078-82)

nr 13

Uno Käärik: Läkartidningen för 80 år sedan. Rasygien den enda vägen (sid 1174)

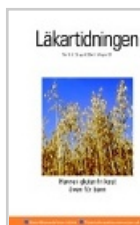
nr 15-16

Per Björntorp: Från svält till överflöd – ett förändrat sjukdoms-panorama (sid 1366-9)

nr 17

Uno Käärik: Läkartidningen för 100 år sedan. »Dagcenter« för fattiga med tbc (sid 1486)

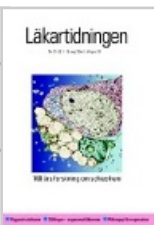
nr 18 **Peter M Nilsson:** Hypertoni – hett ämne för Läkartidningens skribenter. Från observationer och diet till kirurgi och stora kliniska läkemedelsstudier (sid 1598-603)

nr 19 **Tomas Gejrot, Dag Hydén:** Gurglingens effekt dokumenterad på bild i Läkartidningen 1940. Artikelns slutsats: Faryngiter kan inte behandlas med gurgelvatten (sid 1694)

nr 20 Läkartidningen för 70 år sedan: Läkares handstil kärt debattämne under årens lopp (sid 1832)

nr 21-22 **Lennart Wetterberg:** »Söndring och splittring af de psykiska funktionerna«. Schizofreni i Läkartidningen under 100 år (sid 1888-94)

nr 37

Stephan Rössner: Fetma i Läkartidningen genom tiderna. Krympande soldater, äppelmän och päronkvinnor (sid 2825-30)

nr 43

Tore Nilstun: Dödshjälpsdebatten i Läkartidningen under 100 år. Få studier men många argument för den egna övertygelsen (sid 3349-54)

nr 44

Karl Grunewald: Omsorgen om utvecklingsstörda en spegling av rådande samhälle. Dramatisk förändring under de fyra senaste decennierna (sid 3446-53)

nr 46

Yngve Karlsson: Läkartidningens mesta skribenter (sid 3698-3700)

Yngve Karlsson: Kvinnounderskott bland skribenterna i Läkartidningen. Beror delvis på skev könsfördelning i läkarkåren och olika prioritering (sid 3703-5)

nr 47

Uno Käärik: Läkartidningen för 50 år sedan (och nu). Svensk läkare uppfinnar barnsäkert skruvlock – vad hände sedan? (sid 3813-15)

nr 24 **Åke Wählin:** Från operatörens passopp till självständig specialist. Anestesi- och intensivvårdsläkarens roll i 1900-talets akutsjukvård (sid 2091-4)

nr 25 **Georg Klein:** Den nya biologin. Lysande, baktalad drottning (sid 2184-9)

Johan Frostegård: Den nya biologin. Sanning, social konstruktion eller något däremellan? (sid 2190-3)

nr 26-27 **Bertil Steen:** Guldår för svensk geriatrik under 1900-talet. Från kronikervård till modern specialitet – och internationell förebild (sid 2252-5)

nr 28-29 **Uno Käärik:** Läkartidningen för 80 år sedan: Etisk läkarkodex med förhinder (sid 2355)

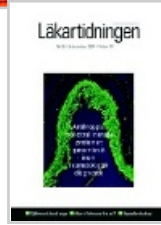
nr 32-33

Torbjörn Lundman: Från stränggalvanometer till ekokardiograf. Kardiologins utveckling i Läkartidningen under 100 år (sid 2470-5)

nr 48

Lars Stenhammar, Karin Fälth-Magnusson, Ewa Grodzinsky, Claes Hallert, Lotta Högberg, Karl-Eric Magnusson: Från ax till limpa. Några svenska bidrag till forskningen om celiaki (sid 3932-7)

nr 50

Lars Gustafson, Arne Brun: Alzheimers sjukdom – en snart hundraårig historia (sid 4125-32)

nr 51-52

Åke Thörn: ... bland undanligande syndrom och tillstånd. Folkhavet brusar av värk, trötthet, oro, huvudvärk, yrsel, magont ... (sid 4224-6)

Carl-Gustav Groth, Eva Berglin: 2004 – jubileumsår för organtransplantation. Femtioårig utveckling från ifrågasatt försöksverksamhet till etablerad vård (sid 4219-23)

Jan Östman: Från svältkurer till pankreastransplantationer. Diabetesbehandlingen i ett 100-årigt perspektiv (sid 4229-37)

Jon Ahlberg, Staffan Sahlin: Den gåtfulla gallstenen gäcker än. Ett sekel av gallstenssjukdom i Läkartidningen (sid 4238-41)